

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ **Янковий О.Г.**
“ ____ ” _____ 201 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня спеціаліста
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

на тему: **«Удосконалення логістичної системи підприємства (на
прикладі ПАТ «Одескабель»»**
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Тіхтієвський Анатолій Юрійович

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., викладач
Пудичева Галина Олександрівна

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Тіхтієвський Анатолій Юрійович, «Удосконалення логістичної системи підприємства (на прикладі ПАТ «Одескабель»),

(прізвище та ініціали студента)

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня спеціаліста зі спеціальності «076

«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – логістичні процеси підприємства ПАТ «Одескабель».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти організації логістичної діяльності підприємства. Визначено сутність, мету та завдання логістики сучасного підприємства, розглянуто варіанти організації логістичних процесів на промисловому підприємстві; визначено сутність поняття «логістична система», окреслено її складові та наведена класифікація логістичних систем.

Проаналізовано логістичну діяльність підприємства на прикладі ПАТ «Одескабель». Проведено аналіз сучасного стану кабельної галузі; охарактеризовано виробничо-господарську діяльність ПАТ «Одескабель», а також логістичну систему даного підприємства; досліджено вплив обсягу запасів на рентабельність активів підприємства за допомогою методів факторного аналізу.

Запропоновано основні заходи з удосконалення логістичної системи підприємства, а саме проведення логістичного аудиту та зменшення витрат на транспортування шляхом переведення автомобільного парку з бензину на газ, які дозволять підвищити ефективність діяльності ПАТ «Одескабель», зокрема, показник рентабельності реалізованої продукції.

Ключові слова: логістика, логістична система, факторний аналіз, запаси, транспортування, рентабельність активів, рентабельність реалізованої продукції, функціональні галузі логістики, виробництво, постачання, збут.

ANNOTATION

Tihtievskiy Anatoliy Yuriyovych, «Improvement of enterprise logistics system (applied for Public Joint-Stock Company “Odeskabel”)),

(students surname and initials)

(work title)

thesis for Master degree in specialty «Entrepreneurship, Trade and Stock Exchange Activity»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2017

Thesis consists of three chapters. Object of study is logistic processes of Public Joint-Stock Company “Odeskabel”.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of organization of enterprise logistic activity. The essence, target and tasks of logistics of modern enterprise are identified. The variants of organization of logistic processes at industrial enterprise are considered. The concept of “logistics system” is identified, its components are outlined and classification of logistics systems is given.

The logistic activity of Public Joint-Stock Company “Odeskabel” is analyzed. The current state of cable industry is analyzed. The production and economic activity of Public Joint-Stock Company “Odeskabel” and its logistics system are characterized. The impact of inventory level on asset profitability is studied by means of factor analysis.

The main measures of improvement of enterprise logistics system, namely, logistics auditing and reducing transportation costs by means of switching from petrol to natural gas are proposed. They allow to improve the efficiency of Public Joint-Stock Company “Odeskabel”, in particular, cost-effectiveness indicator.

Keywords: logistics, logistic system, factor analysis, inventory, transportation, asset profitability, cost-effectiveness, functional logistics areas, production, supply, distribution.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Сутність, мета та завдання логістики сучасного підприємства.....	6
1.2. Організація логістичних процесів на промисловому підприємстві.....	11
1.3. Логістична система підприємства: сутність, складові, класифікація.....	17
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	26
2.1. Аналіз сучасного стану кабельної галузі.....	26
2.2. Характеристика виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель».....	31
2.3. Характеристика логістичної системи підприємства ПАТ «Одескабель».....	40
2.4. Дослідження впливу обсягу запасів на рентабельність активів ПАТ «Одескабель».....	51
Висновки до розділу 2.....	59
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	61
3.1. Основні етапи та заходи з удосконалення логістичної системи підприємства.....	61
3.2. Заходи щодо удосконалення логістичної системи на підприємстві ПАТ «Одескабель».....	66
Висновки до розділу 3.....	72
ВИСНОВКИ.....	74
Список використаних джерел.....	77

ВСТУП

Актуальність теми роботи. На сьогоднішній день для підвищення ефективності роботи підприємства використання традиційних засобів, пов'язаних з удосконаленням виробничої діяльності, буває недостатнім. Тому логістика як практична діяльність стабільно займає своє місце в управлінні сучасними підприємствами.

Логістика допомагає скоротити час та витрати між купівлею сировини та матеріалів та поставкою кінцевої продукції споживачам. Основна задача логістики виробничого підприємства – це створення та забезпечення результативного функціонування системи управління потоковими процесами на підприємстві.

Логістика на сучасному підприємстві має оптимізаційний та інтеграційний характер. Використання логістичного підходу та створення логістичних систем дозволяє підприємствам скоротити запаси продукції у виробництві, постачанні та збуті, підвищити час обороту оборотного капіталу, знизити собівартість виробництва, забезпечити повне задоволення споживачів якістю продукції та послуг. Таким чином, логістика дозволяє підвищити організаційно-економічну стійкість підприємства та підвищити його конкурентоспроможність.

Саме тому формування та вдосконалення логістичної системи підприємства є достатньо актуальним для сучасних підприємств.

Вивченню проблем удосконалення логістичної системи підприємств присвячено у науковій літературі безліч праць. Так, М.А. Окландер розглядає принципи та структуру логістичної системи підприємства. Н.С. Притуляк розглядає логістичну систему як основу підвищення ефективності функціонування підприємств сфери послуг. Л. Шостак розглядає проблему вибору системи управління матеріальними потоками на вітчизняних підприємствах. В той же час, деякі вчені, серед яких Н.А. Стельмашук, А.В. Кузьменко, М.В. Мальчик, З.О. Толчанова, розглядають логістичну

систему як частину системи маркетингу підприємства. Тому необхідними є подальші дослідження щодо сутності поняття «логістична система підприємства» та розробки заходів щодо її вдосконалення.

Метою роботи є розробка напрямків та конкретних заходів з удосконалення логістичної системи як фактору підвищення ефективності роботи підприємства (на прикладі ПАТ «Одескабель»).

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язання таких **завдань**:

- дослідити сутність, мету та завдання логістичної діяльності на сучасному підприємстві;
- визначити як організовуються логістичні процеси на промисловому підприємстві;
- з'ясувати сутність логістичної системи, її складові та дати класифікацію;
- проаналізувати виробничо-господарську та логістичну діяльність підприємства ПАТ «Одескабель»;
- дослідити вплив обсягу запасів ПАТ «Одескабель» на показник ефективності його діяльності;
- запропонувати основні заходи удосконалення логістичної діяльності підприємства;
- розробити конкретні заходи з удосконалення логістичної системи на підприємстві ПАТ «Одескабель» та оцінити їх ефективність.

Об'єктом дослідження є логістичні процеси підприємства ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та прикладних положень щодо удосконалення логістичної системи підприємства.

Методи дослідження. Серед основних методів, які були використані в роботі є загальнонаукові – порівняння, узагальнення, аналізу, синтезу; та спеціальні – математичні та статистичні методи, за допомогою яких був здійснений аналіз виробничо-господарської та логістичної діяльності підприємства, а також досліджено вплив обсягу запасів на показник

рентабельності активів підприємства.

Інформаційна база дослідження включає законодавчі та нормативно-правові акти України з питань здійснення господарської діяльності підприємств; наукова вітчизняна та зарубіжна література з проблематики логістичної діяльності підприємств, відповідні наукові статті, опубліковані у вітчизняних та зарубіжних періодичних виданнях. Окрім цього було використано статистичну, фінансову та оперативну звітність ПАТ «Одескабель».

Наукова новизна роботи полягає в обґрунтуванні основних теоретичних та прикладних положень з удосконалення логістичної системи ПАТ «Одескабель».

Практичне значення результатів може бути використане в діяльності ПАТ «Одескабель» для підвищення ефективності логістичної діяльності, а також ефективності функціонування підприємства в цілому.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (51 найменування) та 1 додатку. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки. Основний зміст викладено на 75 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків.

ВИСНОВКИ

Удосконалення логістичної системи підприємства є запорукою підвищення ефективності діяльності підприємства в цілому. Логістика пов'язує процеси матеріально-технічного забезпечення, виробництва, транспорту, розподілу, збуту, сервісного обслуговування та інформаційного забезпечення в єдину систему, що підвищує ефективність функціонування як кожної окремої сфери, так і цієї міжгалузевої системи в цілому.

За результатами проведеного в кваліфікаційній роботі дослідження можна сформулювати наступні висновки:

1. Досліджено сутність, мету та завдання логістичної діяльності на сучасному підприємстві. Узагальнено визначення поняття «логістика», що зустрічаються у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі. На основі вивчення літературних джерел визначено, що мета логістики полягає у виконанні «7 правил» логістики – забезпечення необхідними товарами в необхідній кількості в потрібний час у потрібне місце з мінімальними витратами, що зумовлені рухом та зберіганням матеріалів і товарів (матеріальним потоком), при необхідній якості обслуговування певних споживачів. Виходячи з цього, завдання логістики, що забезпечують досягнення її мети, можна згрупувати на три групи за ступенем значимості – стратегічні, тактичні та оперативні.
2. Визначено як організовуються логістичні процеси на промисловому підприємстві. Відповідно до сучасного розвитку логістики виділяють чотири підходи до організації логістичної діяльності підприємства: створення самостійного підрозділу (служби) логістики, функції якого полягають у здійсненні всіх процесів логістичної діяльності (1PL); частина логістичних функцій передається стороннім компаніям (2PL); усі логістичні функції передаються на аутсорсинг (3PL); підприємство тісно співпрацює з логістичним провайдером (4PL).
3. З'ясовано сутність логістичної системи, яка об'єднує в єдину систему

основні логістичні функції. Визначено, що логістична система складається з функціональних (постачання, виробництво та збут, транспорт та складування) та забезпечуючих (інформаційна, правова, кадрова та ін.) підсистем. Наведено класифікацію логістичних систем в залежності від декількох ознак, зокрема, за ознаками просторового обмеження (мікрологістичні та макрологістичні) та в залежності від виду логістичних ланцюгів (гнучкі, ешелоновані та з прямими зв'язками).

4. У другому розділі роботи проаналізовано виробничо-господарську та логістичну діяльність підприємства ПАТ «Одескабель». Проведено аналіз стану кабельно-провідникової галузі, визначено основні тенденції її розвитку, та основних учасників ринку. На підприємстві ПАТ «Одескабель» проведено аналіз ефективності діяльності. Проаналізовано структуру випуску продукції, динаміку випуску та реалізації продукції, а також основних техніко-економічних показників виробничо-господарської діяльності підприємства. Охарактеризовано підсистеми закупівель (постачання), виробництва та поставок, а також складено карти управління даними підсистемами логістичної системи.
4. За допомогою методів факторного аналізу досліджено вплив обсягу запасів ПАТ «Одескабель» на показник ефективності його діяльності, а саме рентабельність активів. Для цього побудовано одну двох факторну та три трьохфакторні мультиплікативні моделі, за допомогою аналізу яких визначено вплив факторів на результативний показник. Досліджено напрямки впливу зміни частки запасів у загальній сумі активів, зміни частки конкретного виду запасів (виробничих запасів, запасів незавершеного виробництва або готової продукції) у загальній вартості запасів та зміни рентабельності конкретного виду запасів на зміну рентабельності активів.
5. Визначено основні етапи з удосконалення логістичної системи підприємства. Запропоновано основні заходи удосконалення логістичної діяльності підприємства, які згруповано за основними напрямками: у

сфері обслуговування клієнтів; в області транспортування; в області управління запасами; в області складування.

6. Розроблено конкретні заходи з удосконалення логістичної системи на підприємстві ПАТ «Одескабель», а саме проведення логістичного аудиту та зменшення витрат на збут за рахунок зменшення витрат на транспортування (шляхом переведення автомобільного парку з бензину на газ).
7. Оцінено ефективність запропонованих заходів з удосконалення логістичної діяльності підприємства. Як показали розрахунки, проведення зовнішнього логістичного аудиту дозволить отримати річний економічний ефект у сумі 20904,4 тис. грн. Впровадження другого заходу дозволить знизити витрати на збут на 11019,4 тис. грн. Також в третьому розділі було проведено аналіз показників прибутку та рентабельності до і після впровадження запропонованих заходів. Чистий прибуток підприємства зросте на 32761,8 тис. грн. або на 55,2 %. За рахунок цього підвищиться рентабельність активів підприємства з 7,2 % до 11,1 %, тобто на 3,9 в.п. або на 54,2 %.

Таким чином, розроблені заходи з удосконалення логістичної діяльності підприємства ПАТ «Одескабель» дозволять підвищити ефективність діяльності підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексинская Т.В. Основы логистики. Общие вопросы логистического управления / Алексинская Т.В. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2005. – 121 с.
2. Бази даних емітентів [Електронний ресурс] / SMIDA. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua>
3. Бауэрсокс Дональд Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок / Бауэрсокс Дональд Дж., Клосс Дейвид Дж.; пер. с англ. – М. : Олимп-Бизнес, 2001. – 640 с.
4. Винников В.В. Логистика на водном транспорте / Винников В.В., Быкова Е.Д., Винников С.В. – Одесса: Феникс, 2004. – 222 с.
5. Виробництво основних видів промислової продукції за 2011–2016 роки / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Волинчук Ю. В. Логістичне управління процесом постачання на підприємствах / Ю. В. Волинчук, І. О. Куделя // Економічні науки. Серія: Регіональна економіка. – 2013. – Вип. 10. – С. 32–38.
7. Гаджинский А. М. Логистика: [учеб.] / А. М. Гаджинский. – М.: Дашков и К, 2005. – 432 с.
8. Геселева Н.В. Підходи щодо вдосконалення логістичного управління підприємством / Геселева Н.В., Дученко О.В., Віріч М.В. // Вісник КНУТД. – 2016. - № 6 (105). – С. 52-58.
9. Государственная кабельная война [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provod.kiev.ua/index.php/kabel-provod-opisaniya-kharakteristiki-primenenie/252-gosudarstvennaya-kabelnaya-vojna>
10. Гурч Л. М. Логістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закл. – К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. – 560 с.
11. Денисенко М. П., Левковець П. Р., Михайлова Л. І. та ін. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / за ред. проф. М. П. Денисенка, проф. П. Р. Левковця, проф. Л. І. Михайлової. — К.: Центр

- учбової літератури, 2010. — 336 с.
- 12.Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
 - 13.Димарчук С. М. Логістична система управління та її взаємозв'язок з стратегією підприємства // Вісник ДУ “Львівська політехніка”.– 2000.– № 390.– С. 20–22.
 - 14.Дудар Т.Г. Основи логістики : навч. посіб. / Т.Г. Дудар, Р.В. Волошин. – К.: ЦУЛ, 2012. – 176 с.
 - 15.Єргієва Л. Оцінка стану конкурентоспроможності підприємств кабельної промисловості України / Л. Єргієва // Економічний аналіз. – 2012. - Т. 10(1). – С. 150-152.
 - 16.Забуранна Л.В. Управління логістичною системою підприємства [Електронний ресурс]/ Забуранна Л.В., Кулік А.В. // Ефективна економіка. – 2015. - № 3. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe
 - 17.Иванов Д. А. Логистика. Стратегическая кооперация / Д. А. Иванов. – М. : Вершина, 2006. –176 с.
 - 18.Кальченко А.Г. Логістика / А.Г. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2000. – 148 с.
 - 19.Канке А.А. Основы логистики: [учебное пособие] / Канке А.А., Кошечая И.П.. – М.: КНОРУС, 2013. – 576 с.
 - 20.Крикавський Є. В. Логістика: традиційні і нетрадиційні сфери використання / Є. В. Крикавський. Вісник Національного університету “Львівська політехніка” “Логістика”. – Львів, 2006. – № 552. – С.62 – 75.
 21. Кузьменко А.В. Дослідження маркетинг-логістичної системи в діяльності підприємств залізничного транспорту / А.В. Кузьменко // Вісник економіки транспорту та промисловості. – 2014. - № 45. – С. 168-174.
 - 22.Кулик В. А. Логістичний менеджмент / В. А. Кулик, М. Ю. Григорак, Л. В. Костюченко ; Нац. авіац. ун-т, [Укр. логіст. асоц.]. – К. : Логос, 2013. – 267 с.

- 23.Логистика: [Учебник] / Под ред. Б.А. Аникина. – М. ИНФРА-М, 2000. – 352 с.
- 24.Лукинский В.С. Логистика и управление цепями поставок / В.С. Лукинский, В.В. Лукинский, Н.Г. Плетнева. – М.: Юрайт, 2016. – 359 с.
- 25.Мальчик М.В. Логістична діяльність промислового підприємства в його маркетинговій політиці / М.В. Мальчик, З.О. Толчанова // Наукові записки. Серія «Економіка». – 2013. - Вип. 21. – С. 68-70.
- 26.Модели и методы теории логистики: Учеб. пособие / Под ред. В.С. Лукинского. – СПб.:Питер, 2007. – 448 с.
- 27.Мороз О. В. Системні фактори ефективності логістичної концепції постачання на підприємствах: монографія / О. В. Мороз, О. В. Музика; Вінницький національний технічний ун-т. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2007. – 165 с.
- 28.Некрасов А.Г. Роль логистики в обеспечении безопасности цепочек поставок / А.Г. Некрасов // Транспортная безопасность и технологии. – 2007. – № 2.
29. Николайчук В.Е. Логистика / Николайчук В.Е. – СПб: Питер, 2001. – 160 с.
- 30.Окландер М.А. Логістика / М.А. Окландер. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 346 с.
31. Окландер М.А. Логістична система підприємства : Монографія / Окландер М.А. – Одеса: Астропринт, 2004. – 222 с.
32. Организация и управление службой логистики на предприятии / Энциклопедия экономиста [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.grandars.ru/college/logistika/sluzhba-logistiki.html>
- 33.Осипов В.И. Экономика предприятия : Учебник / В.И. Осипов. – Одесса: «Маяк», 2005. – 718 с.
34. Офіційний сайт ПАО «Одескабель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://odeskabel.com>

35. Пономаренко В. С. Логістичний менеджмент: [Підручник] / В. С. Пономаренко, К. М. Таньков, Т. І. Лепейко. За ред. д-ра екон. наук, проф. В. С. Пономаренка – Х.: ВД «ИНЖЕК», 2010. – 440 с.
36. Пономарьова Ю.В. Логістика / Ю.В. Пономарьова. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 192 с.
37. Притуляк Н.С. Логістична система – основа підвищення ефективності функціонування підприємств сфери послуг / Притуляк Н.С. // Інноваційна економіка. – 2013. - №6. – С. 218-221.
38. Родников А.Н. Логистика. Терминологический словарь. – М.: ИНФРА-М, 2000.
39. Семенова В. Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості / В. Г. Семенова // Технологический аудит и резервы производства. - 2015. – № 2/6 (22). – С. 54-57.
40. Сергеев В.И. Логистика в бизнесе: Учебник / В.И. Сергеев. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 608 с.
41. Система менеджмента качества. Руководство по качеству ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015) / ПАО «Одесский кабельный завод “Одескабель”»
42. Современная логистика / Дж. С. Джонсон, Ф. Вуд Дональд, Д. Л. Вордлоу, П. Р. Мерфи; [пер с англ.]. – М.: Вильямс, 2005. – 624 с.
43. Солодка О. В. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів як спосіб їх вдосконалення / О. В. Солодка // Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка»: Логістика. – 2010. – № 669. – С. 317–322.
44. Стельмащук Н.А. Концептуальні засади маркетинго-логістичного управління конкурентоспроможністю аграрних формувань / Н.А. Стельмащук // Сталій розвиток економіки. – 2014. - № 1. – С. 280-289.
45. Тюріна Н. М. Логістика: Навч. посіб. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 392 с.
46. Хромов О.П. Логістика / О.П. Хромов. – Харків: БУРУН КНИГА, 2012. – 224 с.

- 47.Швец И.Б. Управление производственными запасами на предприятии: Монография / Швец И.Б., Бондарева И.А. // НАН Украины. Ин-т экономики пром-ти. — Донецк, 2003. — 182 с.
- 48.Шинкаренко В.Г. Моделювання логістичних бізнес-процесів / Шинкаренко В.Г., Ананак І.М. // Економіка транспортного комплексу: Збірник наук. праць Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т— Вип. 23. — Х.: ХНАДУ, 2013. — С. 134–144.
- 49.Шостак Л. До питання вибору оптимальної системи управління матеріальними потоками на підприємстві / Л. Шостак // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. — 2015. - № 3. — С. 51-55.
- 50.Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: Учебное пособие / Янковой А.Г. — Одесса: ОНЭУ, ротاپринт, 2014. — 250 с.
- 51.Supply Chains [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://supplychains.ru/2014/05/28/pl-who-are-they/>